

Scatophagus argus - Árgushal

ELSŐ LEÍRÓJA:	Linnaeus, 1766
CSALÁD:	Scatophagidae
MÉRET:	30 cm
C°:	22-28
pH°:	7,5-8,5
Nk°:	10-20
HELYIGÉNY:	500 liter
VISELKEDÉS:	békés, csapathal
TÁPLÁLÉK:	mindenevő
TARTÓZKODIK?	középső- és alsó szint
ÉLETTARTAM:	8-12 év
TERM.VÉD.:	nem fenyegetett

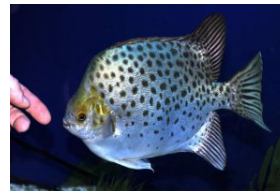
Scatophagus argus
Árgushal
(Linnaeus, 1766)

TOVÁBBI KÉPEK:

TÉRKÉP (MAP); ELTERJEDÉSI TERÜLETE:

Térkép még nem készült az adatlaphoz, feltöltése folyamatban!

A Perzsa-öböltől egész Ázsia déli partvidékén át Japánig és a teljes Indonéz szigetvilágban elterjedt, továbbá Ausztrália keleti, északi és északnyugati partvidékén és az indo-pacifikus szigetvilágban, Óceániában is előfordul. Folyótorkolatok, mangrove mocsarak, öblök lakói elsősorban, de az idősebb példányok a tengerre is kiúsznak, valamint a folyókon is egy bizonyos távig felúszhatnak édesvízbe.

Országok tekintetében megtaláljuk: Jemen, Omán, Irán, Kuvait, Pakisztán, India, Srí Lanka, Banglades,

Kambodzsa, Mianmar, Vietnam, Thaiföld, Szingapúr, Kína, Tajvan, Hong Kong, Indonézia, Malajzia, Fülöp-szigetek, Pápua Új-Guinea és Ausztrália menti vizekben is.

KÜLALAK ÉS JELLEGZETESSÉGEK LEÍRÁSA:

Az árgushalak szögletes alkatú, sárgásbarna alapszínű halak. Elérhetik a 30 cm-es testnagyságot is. Homlokuk magas, faroknyelük karcsú. Hát- és farok alatti úszójuk hátsó vége lekerekített és viszonylag nagy számú, míg ezen úszók elülső felét gyakran testükhöz szorítva, lelapulva hordják. Ezen úszórészek kemény úszósugarai felmereszthetőek, gyakorlatilag tüskékké módosultak, melyeknek hámszámban méregmirigyek is találhatóak! A hátúszóban kb. 10 ilyen tüskét, a farok alatti úszóban 4-et találunk (ez megegyezik a kemény úszósugarak számával).

Alapszínük sárgás-barnás, az életkor előrehaladtával változik. A fiatal halak gyakran még aranylóak, hasoldaluk fehéres, idősebbek zöldes-barnás árnyalatot kapnak. Testüket számos sötétszürke - fekete folt díszíti, melyek elhelyezkedése és kiterjedése szinte egyedenként változik kis mértékben. Az úszókra a foltok csak kisméretben terjednek ki, bár öregebb példányoknál előfordul, hogy a hátúszó és a farok alatti úszó hátsó vége be barnul.

Egyes források külön fajként kezelik, de a jelenlegi taxonómia legfeljebb változatokként fogadja el az árgushalak néhány eltérő formáját. Ezek közé tartozik a vöröses homlokú variáns, melynél fiatal korban a foltok még szinte csíkokká állnak össze, és a homloki - háti terület narancsos - rozsdavöröses. Szintén helyenként leíratlan fajnak vélik a Hooghly-folyóból származó árgushalakat, melyeken kicsit kevesebb, de nagyobb méretű folt helyezkedik el, és hasoldaluk ezüstösebb színű, hátuk gyakran egészen világossárga.

TARTÁSA ÉS TENYÉSZTÉSE:

Az árgushalak klasszikus vendégek a brakkvízi akváriumokban, az egyik legrégebb óta ismert félsósvízi faj az akvarisztikában, ennél fogva többé-kevésbé rendszeresen be is szerezhető. Sajnos előfordul, hogy az üzletekben, mint édesvízben is tartható állatot forgalmazzák, sőt, ilyen videókat is találunk az interneten, ennek azonban ne dőlünk be: az árgushalak optimális tartásához félsós víz szükséges. Ettől függetlenül a fiatal árgushalak gyakran megtalálhatóak még tengeri deltával rendelkező folyók édesvízi szakaszain – sőt, a közhiedelemmel ellentétben idősebb példányaik is felúsznak néha – s ezt azért tehetik meg, mert eurihalin halak, vagyis a sókoncentráció változását tág határok között képesek elviselni. Ha viszont huzamos ideig édesvízben tartjuk az árgushalakat, megbetegszenek, immunrendszerük rosszul működik, apatikusak és alulfejlettek maradnak. Édesvízben sokkal hajlamosabbak a gombás fertőzésekre. Hosszú távú tartásukhoz érdemes kb. 15-20 ezrelékes sókoncentrációt (literenként 15-20 g tengeri só) beállítani: ez fiatal állatoknál még lehet kicsivel kevesebb, idősebbeknél akár több is. Kifejlett árgushalak gyakran a tengerben élnek, és igazándiból bátran gondolható a faj akár tengeri akváriumban is – jó szolgálatot tehet különböző nem kívánt algák, moszatok eltávolításával. Mivel a vízminőséggel szemben nem kényesek, remek indítóhalak egy tengeri akváriumhoz és a tengeri akvarisztikával ismerkedők számára is jó tanulófajt jelentenek.

Mivel könnyedén megnőhetnek akár 30 cm-esre is (bár akváriumban gyakran kisebbek maradnak), tágas férőhelyre van szükségük. 500 liternél kisebb akváriumban ne akarjunk árgushalakkal foglalkozni, de náluk is elmondható, hogy minél nagyobb akváriumba kerülnek, annál előnyösebb számukra. Egy 1000 liter fölötti medencében már nagyon szép csapatot gondozhatunk belőlük. A csoportos tartás nagyon fontos, kimondottan társas halak. A természetben is csapatokba verődnek, sőt, sokszor más, hasonló méretű és habitusú halakkal is társulnak. Legalább 5-6 példányt szerezzünk be belőlük! Más fajokkal szemben teljesen békés természetűek (kivéve, ha valami a táplálék-kategóriába esik kis mérete miatt), csoporton belül kisebb civakodások előfordulhatnak, de ezek nem járnak komolyabb következménnyel. Arra viszont ügyeljünk, hogy összeszokott csapathoz, idősebb árgushalához fiatal példányt ne próbáljunk integrálni: ilyenkor sokszor addig hajtják a kisebbeket, addig terrorizálják őket, míg azok el nem gyengülnek, nem jutnak elegendő táplálékoz és akár el is pusztulhatnak. Ez vélhetően territoriális magatartásból fakad. Máskülönben társításuk kifejezetten könnyű, remek társhalaim lehetnek díszholdhalaknak és lövőhalaknak – e három csoport egy régi, jól bevált, klasszikus társítást jelent, de természetesen kiegészíthető bármilyen más, méretileg és igényeit tekintve alkalmas társfajjal.

Az akváriumot apró szemcseméretű homokkal, korallőrleménnyel rendezzük be, némi tereptárgyat, sziklákat érdemes elhelyezni, de az árgushalak javarészt a nyílt víztérben mozognak. Hagyjunk számukra elegendő szabad úszóteret. Vízínövényeket főleg ültetünk, mert megeszik azokat. A szűrés legyen erős, hiszen sokat piszkítanak. Átlagos kb. 25-26 °C-os fűtés megfelelő számukra, a víz legyen kemény és kissé lúgos. Sajnos hajlamuk van a Lymphocystis-vírusra: ez általában az úszóikat támadja meg először (súlyos esetekben a halak erősen legyengülhetnek), és nincs rá gyógyszer, lévén vírusos megbetegedés. A fertőzött úszórészeket érdemes még a betegség előrehaladása előtt éles ollóval levágni, az úszók később hiánytalanul visszánőnek. A sanyarú körülmények között szállított, forgalmazott, túl nagy stressznek kitett állatoknál jellemzőbb – a kereskedelemben a többszöri átpakolás, szállítás megviselheti őket; illetve az édesvízi tartás is kárt tesz immunrendszerükben, ami fogékonyabbá teszi őket. A kereskedésből csak olyan állományból vásároljunk, ahol ránézésre egészségesnek tűnő halak vannak. A helyüket megszokott árgushalak azonban erősek, strapabíróak lesznek.

Etetésük nem problémás, mindenevők, jóformán bármit elfogyasztanak. Rászoktathatóak a legkülönbözőbb szárított táplálékokra, úgy, mint lemezes, granulált vagy pellet tápok. A természetben a vízbe hulló törmeléket (akár emberi szerves szemetet), dögöket is fogyasztanak. Fontos, hogy rendszeres növényi táplálék-kiegészítést kapjanak, például forrázott zöldségek (saláta, uborka, borsó, stb.) formájában, és spirulina alapú lemezes eledelket is etethetünk velük. A vízínövényeket kíméletlenül elpusztítják, sőt, bizonyos algák ellen is hatékonyak (főleg tengeri medencékben). Természetesen állati eredetű eleségre is szükségük van: például tubifexet, szúnyoglárvát, artémiát, garnélát, kagylóhúst és különböző mixeket is rendszeresen adhatunk nekik.

Az ivarok megkülönböztetése alig lehetséges. Akváriumi tenyésztésük sajnos mindmáig megoldatlan, az üzletekbe kerülő árgushalakat a természetből gyűjtik. A küllemének leírásakor kitértünk néhány színváltozatára, melyeket egyesek alfajként, fajként tartanak számon; a hivatalos taxonómia azonban nem különbözteti meg őket. Természetesen tartásuk is megegyezik, bármelyikükkel találkozunk, nyugodtan megvásárolhatjuk és együtt tarthatjuk őket. Hátúszójának és fark alatti úszójának első néhány kemény úszósugara mérgező tüskévé módosult: a hámrétegben méregmirigyek találhatóak, melyek szúrásakor az azt elszenvedőbe ürítik tartalmukat. Komolyabb következményről nem számoltak be még ember esetében, de az allergiások fokozottan ügyeljenek erre. A mérgező helyi gyulladás, duzzanatot, kismértékű szövetelhalást vagy múló részleges bénulást okozhat (a tiszta izolált mérgező vörösvértesteken hemolitikus hatású, többek

között foszfolipáz tartalma miatt). Különböző élőhelyeken élő árgushalak mérge kismértékben különbözhet.

EGYÉB ELNEVEZÉSEK:

syn: *Chaetodon argus*, *Ephippus argus*, *Scatophagus argus argus*, *Scatophagus argus ocellata*, *Scatophagus bougainvillii*, *Scatophagus maculatus*, *Scatophagus ornatus*, *Scatophagus purpurascens*, *Scatophagus quadratus*, *Scatophagus alternans*, *Chaetodon atromaculatus*, *Sargus maculatus*, *Chaetodon pairatalis*, *Scatophagus rubrifrons* .

Eng: Scat, Green Scat, Spotted Scat.

Egyéb köznevei: Almindelig Argusfisk, Scat, Baba, Arguskala, Pavillon tachteté, Argusfisch, Gemeiner Argusfisch, Grüner Argusfisch, Argusfisk.

KATEGÓRIÁK:

[Akváriumi halak](#), [Brakkvízi halak](#)

KULCSSZAVAK:

[Árgushal](#), [Linnaeus, 1766](#), [Brakkvízi halfajták](#), [Scatophagidae](#), [Scatophagus argus](#), [Akváriumi halak](#), [akvarisztika](#)

JELLEMZŐK:

[Myanmar](#), [növényt nem igényel](#), [Arab-félsziget](#), [Celebesz](#), [Fülöp-szigetek](#), [Jáva](#), [Kis-Szunda-szk](#), [Ausztrália](#), [Észak-Ausztrália](#), [Új-Guinea](#), [Nagy-Szunda-szk](#), [nagy \(több 200 liternél\)](#), [féllúgos \(7.5-8 pH\)](#), [hőigényes \(25-30 °C\)](#), [lúgos \(8pH-nál több\)](#), [Kelet-Ausztrália](#), [Nyugat-Ausztrália](#), [alsó szint](#), [közepes hőigényű \(20-25°C\)](#), [közepesen keményvízi \(10-15°Nk\)](#), [keményvízi \(15-20 Nk°\)](#), [Sri-Lanka](#), [átlátszó vízi](#), [közepesen áramló vízi](#), [lassan mozgó vízi](#), [közepesen aktív mozgású](#), [mindenevő](#), [Ázsia](#), [Dél-Ázsia](#), [Indonézia](#), [Szumátra](#), [Thaiföld](#), [békés rajhal](#), [Borneó](#), [hosszú életű 6 év fölött](#), [óriás méretű 20 cm fölött](#), [Dél-Kína](#), [Indokína](#), [Kelet-Ázsia](#), [Kína](#), [Vietnám](#), [India](#), [Nyugat-Ázsia](#), [Pakisztán](#).

FELHASZNÁLT IRODALOM, FORRÁSOK:

Frank Schäfer: **Brackwasserfische – Alles über Arten, Pflege, Zucht** Larousse: **Halak és akváriumok**

<https://www.fishbase.in/summary/Scatophagus-argus.html>

<https://www.iucnredlist.org/species/155268/4761779>

<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0041010113000597>

Írta: Liziczai Márk

Katalógusba került: 2009-09-14 09:01:17

Legutolsó frissítés: 2020-03-24 14:14:43

Katalógus ID: 4298

Oldal linkje: <https://akvaristalexikon.hu/akvariumi-halak/brakkvizi-halak/scatophagus-argus.html>

© Akvarista Lexikon - Minden jog fenntartva